

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ УЗ ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ БУЏЕТА ЗА ПЕРИОД 01.01. - 30.06.2023. ГОДИНЕ

УВОД

Извјештај о извршењу буџета Општине Фоча за период 01.01. до 30.06.2023. године припремљен је у складу са Законом о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник РС“ број: 121/12, 52/14, 103/15, 15/16), Законом о рачуноводству и ревизији („Службени гласник РС“ број: 94/15, 78/20), Законом о трезору Републике Српске („Службени гласник РС“ број: 28/13, 103/15), Правилником о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике („Службени гласник РС“ број: 115/17, 118/18), Правилником о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник РС“ број: 98/16, 115/17, 118/18), Правилником о примјени међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор („Службени гласник РС“, бр. 128/11), Упутством о форми садржаја и начину попуњавања образаца за трезорско пословање буџетских корисника („Службени гласник РС“ број: 10/17), Правилником о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник РС“ број: 15/17, 17/22), Правилником о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама општине Фоча број: 02-014-6/21 од 19.01.2021. и другим законски и подзаконским прописима и измјенама у законима који су били на снази у моменту када су пословне промјене настајале, односно евидентиране.

Извјештај о извршењу буџета Општине Фоча за период 01.01. - 30.06.2023. године је припремљен у складу са Програмом рада Скупштине. Он презентује буџетске рачуноводствене позиције, које су саставни дио биланса успјеха (класа 7 – приходи и класа 4 – расходи), те класе издатака и примитака (класа 5 – издаци за нефинансијску имовину и класа 6 – издаци за финансијску имовину, односно класа 8 – примици за нефинансијску имовину и 9 – примици од финансијске имовине).

Извјештај о извршењу буџета Општине Фоча за период 01.01. - 30.06.2023. године представља консолидовани извјештај Општине Фоча са свим потрошачким јединицама, у које спадају:

- Општинска управа Општине Фоча (организациони код – 0031130),
- Скупштина Општине Фоча (организациони код – 00310110),
- Остала буџетска потрошња (организациони код – 0031190),
- Центар за социјални рад Фоча (организациони код – 0031300),
- Дјечији вртић „Чика Јова Змај“ Фоча (организациони код – 0031400),
- Музеј „Стара Херцеговина“ Фоча (организациони код – 0031510),
- Центар за културу и информисање (организациони код – 0031520),

- Туристичка организација Општине Фоча (организациони код – 0031920),
- Средњошколски центар Фоча (организациони код – 0815077),
- Српска централна библиотека „Просвјета“ Фоча (организациони код - 0818025) и
- Трезор Општине Фоча (организациони код – 9999999).

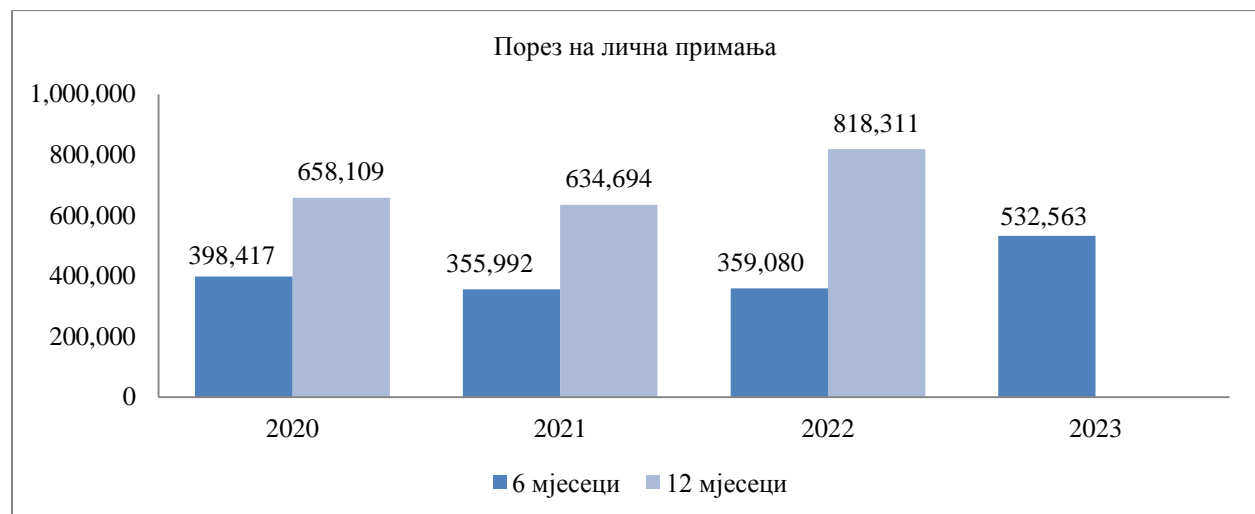
Важно је напоменути да корисници буџета Општине Фоча немају своје трансакционе рачуне, нити плаћања могу да врше самостално, већ су плаћања централизована путем јединствених рачуна трезора Општине Фоча са којих се врше плаћања за све потрошачке јединице. Такође, опет треба додати да се, осим Средњошколског центра и Српске централне библиотеке „Просвјета“, све потрошачке јединице у потпуности финансирају из буџета Општине Фоча а да наведена два корисника се финансирају само у дијелу материјалних трошкова.

БУЏЕТСКИ ПРИХОДИ И ПРИМИЦИ

Порески приходи

Порези на лична примања и приходи од самосталних дјелатности

Порези на лична примања су уређени Законом о порезу на доходак („Службени гласник РС“, бр. 60/15, 5/16, 66/18, 105/19, 123/20, 49/21, 119/21 и 56/22). У питању су директни порези чији приход се признаје на готовинској основи. Порез на доходак од личних примања износи 8% бруто износа личних примања умањеног за пореско ослобађење. Обвезници су сва физичка лица – резиденти Републике Српске који остварују доходак. Порез на доходак од самосталних дјелатности има двије стопе 2% и 10%. Обвезници су сва физичка лица која врши самосталну дјелатност. Оба пореза су дијелени порези а дјеле се између буџета Републике Српске и буџета општина у омјеру 75% : 25%.

Општина Фоча је у првој половини 2023. године наплатила укупно 532,562 КМ. Поредећи овај приход са претходним годинама, током 2023. године је остварен велики скок у наплати овог прихода, дијелом због повећања личних примања, дијелом због начина обрачуна.

Порез на непокретности

Порези на имовину уређени су Законом о порезу на непокретности („Службени гласник РС“, бр. 91/15). Обвезници пореза на имовину су власници, сувласници или корисници имовине. Основица обрачуна пореза је процијењена тржишна вриједност непокретности. Обвезници пореза на имовину су у обавези да први дио обавезе измире најкасније до 30.06., и други дио најкасније до 30.09. у пореској години. Скупштина Општине Фоча је почетком године донијела Одлуку о висини вриједности непокретности на територији општине Фоча по зонама за потребе утврђивања пореза на непокретности у 2023. години и Одлуку о висини стопе пореза на непокретности на територији Општине

Фоча за 2023. годину и тиме утврдила неопходне елементе за обрачун износа пореза на непокретност. Вриједности непокретности су разврстане по врстама непокретности и зонама а висина стопе пореза на непокретност у 2023. години износи 0.12% од процијењене вриједности непокретности (осим објеката у којима се врши производна дјелатност за које је утврђена пореска стопа од 0.10%). Обрачун и наплату овог пореза врши Пореска управа Републике Српске на основу основица и стопа утврђених од стране

локалног парламента а наплаћени порез припада у потпуности Општини Фоча.

У периоду од 01.01. – 30.06.2023. године, Општина Фоча је прикупила укупно 196,087 КМ што је значајан раст у односу на претходне године. Иако је добила препоруку од стране Савеза општина и градова да подигне стопе пореза на непокретност, Општина Фоча то ни у 2023. години није урадила а повећање овог прихода је последица повећања обима пореских обвезника.

Порез на додату вриједност

Индириктни порези дозначени од УИО у периоду од 01.01.- 30.06.2023. године су износили 4,089,524 КМ што чини 43,5% плана за 2023. годину. И ранијих година је дозначени приход од Управе за индириктно опорезивање био значајно мањи у првих пола године (што се види у табели испод), па је реално очекивати да ће план бити остварен,

упркос корекцији изазваној поравнањем са Федерацијом Босне и Херцеговине која се десила током априла и маја 2023. године.

	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Јануар	434,280	407,475	496,640	531,514	548,136	483,105	638,558	602,037
Фебруар	483,444	445,560	534,074	499,246	559,031	585,005	696,029	611,353
Март	448,754	444,157	364,380	458,665	602,620	591,918	779,322	678,911
Април	493,666	477,318	475,762	609,492	393,201	536,563	664,469	550,150
Мај	514,066	518,261	575,779	597,395	362,111	568,579	814,919	748,501
Јун	407,098	389,778	432,349	416,897	441,274	725,811	848,250	898,572
Јул	543,566	577,749	617,992	724,804	764,814	798,337	758,318	
Август	611,983	654,690	633,988	674,527	548,781	804,372	900,017	
Септембар	525,108	487,734	527,967	619,930	544,019	761,497	880,560	
Октобар	579,322	555,335	654,939	627,718	692,821	816,555	858,482	
Новембар	545,742	548,411	561,602	591,962	647,178	728,000	809,360	
Децембар	406,955	254,430	408,849	622,985	592,502	761,102	810,228	
Укупно	5,993,985	5,760,898	6,284,321	6,975,135	6,696,488	8,160,844	9,458,513	4,089,524

Непорески приходи

Административне таксе

Најзначајнији приходи у структури непореских прихода су накнаде и таксе а у периоду од 01.01. – 30.06.2023. године прикупљено је укупно 1,393,979 КМ. Од тога, најзначајнији приходи су приходи од накнада по разним основама и приходи од пружања јавних услуга.

Накнаде по разним основама су уређене Законом о водама („Службени гласник РС“ број 50/06, 92/06 и 121/12), Законом о концесијама („Службени гласник РС“ број 59/13), Законом о шумама („Службени гласник РС“ број 75/08, 60/13 и 70/20), Законом о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС“ број 93/06, 86/07, 14/10 и 5/12) и Законом о комуналним дјелатностима („Службени гласник РС“ број 124/11 и 100/17).

Приходи од накнада по разним основама су приказани у сљедећој табели:

Кonto	Опис конта	01.01.-30.06. 2022.	01.01.-30.06. 2023.
722411	Накнада за уређивање грађевинског земљишта	11,169	22,080
722412	Накнада за коришћење грађевинског земљишта	52	52
722424	Накнада за коришћење минералних сировина	128,413	216,574
722425	Накнада за промјену намјене пољопривредног земљишта	2,742	1,302
722432	Накнада за посјечено дрво које се користи, односно ставља у промет за сопствене потребе грађана	11,263	3,969
722434	Средства за проширену репродукцију шума		400
722435	Накнаде за коришћење шума и шумског земљишта – средства за развој неразвијених дијелова општине остварена продајом	397,893	506,245

	шумских сортимената		
722442	Накнада за воде за пиће у јавном водоснабдијевању	540	539
722443	Накнада за воде за друге намјене и друге случајеве намјене за људску употребу	6	
722444	Накнада за воде за наводњавање		6
722445	Накнада за воде и минералне воде које се користе за флаширање		43
722446	Накнада за заштиту вода коју плаћају власници транспортних средстава која користе нафту или нафтне деривате	17,592	18,322
722447	Накнада за испуштање отпадних вода	9,467	10,334
722448	Накнада за производњу електричне енергије добијене коришћењем хидроенергије	6,268	7,028
722461	Накнада за коришћење комуналних добара од општег интереса	43,176	28,377
722463	Накнада за извађени материјал из водотока	2,189	0
722465	Накнада за воде за индустријске процесе, укључујући и термоелектране	137	114
722467	Средства за финансирање посебних мјера заштите од пожара	15,207	20,467
722491	Концесионе накнаде за коришћење природних и других добара од општег интереса	61,779	158,440
722492	Концесиона накнада за кориштење електроенергетских објеката	76,719	77,270
	УКУПНО	784,612	1,071,561

Када су приходи од пружања јавних услуга у питању, у првој половини године приходи по буџетским корисницима су сљедећи:

Буџетски корисник	Приход од јавних услуга
Општина Фоча	24,517
Центар за социјални рад	2,654
Дјечији вртић „Чика Јова Змај“	176,876
Музеј „Стара Херцеговина“	100
Центар за културу и информисање	10,768
Средњошколски центар	19,344
Српска централна библиотека „Просвјета“	2,600
Укупно	236,858

БУЏЕТСКИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ

Расходи за лична примања

Укупни расходи за лична примања у првој половини 2023. године износе 2,288,502 КМ, што је 47.39% укупног годишњег плана буџета, а обухватају примања свих запослених у оквиру Општинске управе и буџетских корисника чији је оснивач Општина Фоча, а који послују у потпуности или дијелом у оквиру Трезора Општине Фоча. Плате су исплаћиване редовно, 10-ог у мјесецу за претходни мјесец, а топли оброк је исплаћиван 25-ог у мјесецу за претходни мјесец.

Расходи по основу коришћења роба и услуга

Општина Фоча и буџетски корисници су за првих шест мјесеци 2023. године потрошили на робе и услуге 1,217,096 КМ. У односу на план, који износи 2,617,100 КМ, то је 46.50% што је у складу са планом. Општина Фоча је усвојеним буџетом за 2023. годину додатно увећала буџетске позиције за ове расходе, а процјена је да неће требати додатна издвајања средстава за ове намјене.

Расходи финансирања

На економским контима 413 и 418 приказани су расходи камата на кредите код комерцијалних банака, камате на издате обвезнице, као и камате за кредит од стране Европске инвестиционе банке за реконструкцију водовода које Општина Фоча плаћа Министарству финансија Републике Српске. Укупан износ плаћених камата по свим основама у извјештајном периоду износио је 105,854 КМ. Укупан план за 2023. годину на позицијама расхода финансирања износи 209,000 КМ.

Субвенције

Субвенције су планиране у укупном износу 320,000 КМ, а извршене су у износу од 571,572 КМ. Овако увећано извршење је посљедица неутрошених намјенских прихода из 2022. године, тј. средстава од стране Владе Републике Српске за зграду за младе брачне парове. Релизација овог пројекта је почела почетком 2023. године и по основу субвенција цијене по квадрату, Општина Фоча је уплатила 550,706 КМ у периоду од 01.01. до 30.06.2023. године.

Грантови

Грантови су извршени у износу од 865,615 КМ, а планирани су у износу од 1,373,000 КМ (63% у односу на план). У структури грантова, највише средстава је утрошено за финансирање спортских организација (375,811 КМ).

Дознаке на име социјалне заштите

Дознаке на име социјалне заштите у извјештајном периоду износиле су 1,240,609 КМ (у истом периоду у 2023. години су износиле 1,135,775 КМ). Највећи дио ових трошкова се односи на социјална давања Центра за социјални рад који је у извјештајном

периоду дозначио социјално угроженим лицима и пружаоцима услуга социјалне заштите укупно 1,259,308 КМ (у истом периоду прошле године је исплаћено 935,199 КМ). Тренд повећања се наставио, а повећање је условљено порастом износа социјалне помоћи у 2023. години у односу на претходну које је у складу са Законом о социјалној помоћи.

Врсте дознаке	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Додатак за његу и помоћ другог лица	475,112	499,096	542,231	584,665	664,292	917,287
Новчана помоћ	47,142	51,615	50,130	48,103	59,601	79,516
Једнократне новчане помоћи социјално угроженим становницима	1,974	3,230	3,064	2,209	4,190	3,190
Проширена права	4,487	3,342	6,523	5,162	5,422	6,178
Станарине	4,020	4,020	1,500	1,500	1,500	1,500
Здравствено осигурање	15,323	14,862	14,993	15,682	14,382	16,455
Помоћ у кући	10,922	12,684	11,978	14,344	14,799	21,519
Смјештај лица у другу породицу	3,600	4,668	6,204	6,204	6,204	9,886
Смјештај лица у установе социјалне заштите	102,529	103,627	92,820	95,291	93,861	106,364
Личне инвалиднине	0	38,000	47,918	63,103	70,948	97,423
Укупно	665,109	735,144	777,361	836,263	935,199	1,259,318

Општина Фоча је и у 2023. години наставила са дознакама за стипендије, подршку наталитету, градски превоз и превоз ученика и сл.

Издаци за нефинансијску имовину

Издаци за нефинансијску имовину износили су 441,729 КМ (претходне године за исти период ови издаци су износили 468.867 КМ) што износи 21.3% годишњег плана. За преостали дио ових издатака процес јавних набавки и потписивања уговора је већ завршен, па је реално очекивати да ће и ови издаци бити реализовани у складу са буџетом и усвојеним програмима Скупштине Општине Фоча.

Одјељење за финансије